

Werken met stellingen

Suggesties voor het werken met de KRI-brochure 'Het Israëlisch-Palestijnse conflict: een hoopvol perspectief?'

Opmerkingen vooraf

Juli 2005 publiceerde de KRI de brochure 'Het Israëlisch-Palestijnse conflict: een hoopvol perspectief?' Aanleiding voor deze publicatie was het feit dat door de politieke situatie in het Midden-Oosten het de laatste jaren moeilijker blijkt om in prediking en catechese te spreken over de speciale band die wij christenen hebben met het jodendom, laat staan om katholieke gelovigen te interesseren voor cursussen en leerhuizen over het jodendom en Joods-christelijke dialoog. Met deze brochure wilde de KRI op heldere wijze inzicht geven in de complexiteit van de situatie in Israël/Palestina, waardoor meer begrip zou kunnen ontstaan voor de verschillen partijen in het conflict en de steeds vaker gehoorde identificatie van 'de Joden' als zodanig met 'de Israëlische regering' genuanceerd zou worden.

In de brochure werd aangegeven dat ze kan gebruikt kan worden als *achtergrondinformatie* en als *werkmateriaal*. Deze 'Werksuggesties' geven een voorbeeld van het laatste gebruikt. Ze zijn bedoeld als beschrijving voor een leerhuis- of werkgroepavond rond de brochure. Er zijn er twee: naast de huidige 'Werken met stellingen', kunt u op de KRI-website 'Werken met een afbeeldingen' vinden.

Werken met stellingen

Deze opzet valt uiteen in twee delen: informatieverwerking en het begrijpen van de verschillende standpunten. Bij veel mensen bestaat relatief weinig kennis over het ontstaan van de staat Israël en andere achtergronden van het conflict in het Midden-Oosten. Zo overheerst het beeld dat tussen het jaar 70 en 1948 het Joodse volk geen enkele band heeft gehad met het land Israël/Palestina. De eerste werkvorm is daarom gericht op verwerking van informatie. Daarna volgt een oefening in het je verplaatsen in verschillende visies op het conflict. U kunt in plaats van een avond kiezen voor twee avonden. In dat geval zou u in plaats van het voorwerk voor de eerste avond een deskundige inleider uitnodigen om te spreken over de historische achtergrond van het Israëlisch-Palestijnse conflict, en tijdens een tweede avond werken met de vragen en stellingen.

Wat u nodig hebt

- voor iedere deelnemer een brochure of een kopie van Bijlage 1 (blz. 10-13)
- per tweetal enkele geeltjes en een pen
- voor het debat: voor elk team één of meer brochures of kopieën ervan; pen en papier; kopie van vraag of stelling (eventueel meer) waarmee u wilt gaan werken (zie materiaalblad blz. 4).

Voorwerk: informatie verwerven

Zet kort het doel en de opzet van de avond uiteen en maak een groepsindeling voor de eerste opdracht. Leg de opdracht uit.

Opdracht: verwerking informatie

De aanwezigen werken in tweetallen. Ze lezen blz. 10-13 van de brochure 'Het Israëliisch-Palestijnse conflict: een hoopvol perspectief?' en schrijven eventuele vragen op een geeltje.

LET OP: het gaat om informatieve vragen, dus niet om meningen of stellingnamen!

Inventariseer vervolgens de vragen en beantwoord ze meteen. Het gaat in deze opdracht om historische informatie, niet om meningsvorming.

Houd hierna een pauze.

Hoofdwerk: inleving door middel van debat

Formeer drie groepen ('teams') van ten hoogste tien personen. Zelf neemt u de rol van gespreksleider op u. Uw taak is om tijd en gang van zaken in de gaten te houden en te bepalen hoeveel voorbereidingstijd er voor het debat nodig is. U kiest – eventueel in overleg met de deelnemers – een of meer van de stellingen en formeert een team 'voorstanders', een team 'tegenstanders' en een team 'jury'. Elk team heeft een woordvoerder, de andere teamleden zijn secondanten, met wie tijdens het debat overlegd wordt.

De stellingen waarmee u werkt (zie materiaalblad blz. 4) gaan niet direct over de politieke kanten van het Midden-Oostenconflict zelf. Ze hebben vooral betrekking op de rol die het speelt binnen de relatie tussen Joden en christenen, in het bijzonder op de houding van christenen tegenover Joden.

Debat:

Het debat bestaat uit een voorbereiding, het eigenlijke debat, oordeel van de jury en reflectie.

Tijdens de voorbereiding bedenken de teams voor- en tegenstanders hun argumenten bij de gekozen stelling. De jury verdiept zich ook in stelling en kiest inhoudelijke punten waarop men speciaal gaat letten.

Het eigenlijke debat bestaat uit drie rondes, met daartussen bedenktijd, waarin de woordvoerder kan overleggen met zijn/haar team:

Voorstander: stelling neerzetten 3 min
Tegenstander: stelling weerleggen 3 min
Overlegtijd
Voorstander 2e ronde, verweren 3 min
Tegenstander 2e ronde, verweren 3 min
Overlegtijd
Voorstander 3e ronde, conclusie 3 min
Tegenstander 3e ronde, conclusie 3 min

Hierna last u een korte pauze in, waarin de jury overlegt. Na deze pauze komt de jury met een beargumenteerd oordeel.

Het hele debat eindigt met een korte reflectie, waarbij de deelnemers de gelegenheid krijgen de belangrijkste argumenten pro en contra voor zichzelf samen te vatten. U kunt een deelnemer zijn samenvatting naar voren laten brengen en enkele anderen vragen om aanvulling. Maar ga niet allee deelnemers langs: dat zou teveel tijd vergen en komt de levendigheid van het geheel niet ten goede.

Afsluiting

Aan het einde van de avond blikt u terug. Wat hebben de deelnemers geleerd? Wat zijn moeilijke punten? Is hun eigen inzicht veranderd? U kunt eindigen met een gebed om vrede, bijvoorbeeld het nu volgende 'Gebed om vrede in Irak en het Midden-Oosten':

Laat vrede en welzijn
in overvloed heersen onder Uw mensen;
de vrede van de wereld, Christus,
die gekomen is om ons te verlossen.

Zaai vrede
onder de zonen en dochters van de Kerk,
opdat zij kunnen zingen samen met de engelen:
'Eer aan Uw heilige Naam!'

Geef kracht aan de geestelijke leiders,
sticht vrede onder de heersers van de wereld
en maak een einde aan de oorlogen
overal op aarde.

Bescherm allen die U vereren
en te allen tijde roepen tot U.

Bezoek in Uw genade de zwakken,
genees in Uw barmhartigheid de zieken
en strek Uw helpende hand uit
naar allen die leven in verdrukking.

Heer, ontferm U over ons

(Gebed van de Raad van Kerken in Nederland, op voorstel van de katholieke Vereniging voor Oecumene.)

En verder...

Zoekt u een deskundige spreker over dit onderwerp? Neem contact op met de KRI (030 232 6925; info@kri-web.nl) of bestel de Sprekerslijst Kerk en Israël van de Protestantse Kerk in Nederland (y.hogerzeil@pkn.nl).

Materiaalblad

STELLINGEN

Stelling a:

De Joodse staat Israël heeft evenveel recht om fouten te maken als iedere andere staat ter wereld.

Bent u het met deze stelling eens? Of vindt u dat men van de staat Israël hogere morele normen mag verwachten dan van andere staten?

Stelling b:

In de dialoog vinden de meeste Joden het veel belangrijker dat christenen hun bestaan als volk en staat erkennen en steunen dan dat er gesproken wordt over religieuze feesten, de uitleg van TenaCh/Oude Testament enzovoort. Voor veel Joden moet christelijke betrouwbaarheid zich bewijzen door steun aan Israël.

Mogelijke discussiepunten:

Waarom zouden Joden deze steun zo belangrijk vinden? Betekent dit dat kerken geen kritiek mogen hebben op Israël? Als ze dat wel mogen, waar liggen volgens u dan de grenzen van christelijke kritiek op Israël?

Stelling c:

Een oproep tot boycot van Israël, zowel economisch als intellectueel (= het verbreken van contacten met Israëlische universiteiten) dient door de kerken ondersteund te worden, omwille van de gerechtigheid.

Mogelijke discussiepunten: wat betekent het steunen van een boycot voor de betrouwbaarheid van de kerken als gesprekspartner voor Joden? Stimuleert een boycot niet het antisemitisme? Is hier sprake van selectieve verontwaardiging?

Stelling d:

De situatie in Israël en de Palestijnse gebieden maakt katholieken kopschuw wat betreft het leren over/van en het gesprek met het jodendom.

Mogelijk discussiepunt: Indien u de stelling onderschrijft, wat zou er dan volgens u moeten gebeuren om deze impasse te doorbreken?